

1649 2den Beh. af Lovf. sigtende til at fremme Lehnis o. s. v. Overg. i. fri Sordetendom. 1650

— Andre Endringsforslag i det Enkelte foreligge ikke til dette Affnit. Forslaget under Nr. 3 er jo naturligtvis Hovedforslaget. Det dreier sig ved det om, hvorvidt Affnittet skal blive staaende eller ikke, og det er det Spørgsmaal, jeg først udtalte mig om.

Strup: Jeg har kun begjært Ordet for i Korthed at angive de Grunde, hvorfor jeg maa stemme for Mindretallets Forslag under Nr. 3, skjøndt jeg jo særdeles meget beklager derved at komme i saa bestemt Mod-sætning til den høitærede Justitsminister. Dersom jeg ikke misforstod de høitærede Minister, var hans Udtalelse om dette Affnit, dengang det foregaaende Affnit forelaa til Forhandling, bestemt nok den, at han overhovedet ikke vilde kunne modtage Loven, dersom Thinget fulgte Mindretallet i det her foreliggende Spørgsmaal. (Justitsministeren: De Ord brugte jeg ikke; men det er det Samme). Jeg antager, at efter en saadan Udtalelse af den høitærede Minister vil der ikke være stor Sandsynlighed for, at Mindretallets Forslag bliver vedtaget, men jeg kan ikke desto mindre ikke Andet end ubetinget stemme med det ærede Mindretal. Jeg betragter for mit Vedkommende Grundlovens Bud, — hvilket jeg er ligesaa beredvillig som nogen Anden til at gjøre fuldstændig Fyldest — som fyldestgjort, naar Jorden frigjøres for de fideicommissariske Baand, altsaa fyldestgjort, naar Jordfideicommisserne gaae over til at blive Pengefideicommisser. Grundloven byder ikke, at selve Fideicommisset, selve Familieformuen, skal opløses; den byder det jaalidt, at der jo endog-saa efter Grundlovens Vedtagelse er stiftet flere nye Familieformuer, ligesom der heller ikke vil være Noget til Hinder for, at der fremdeles kan stiftes Familieformuer — vel at mærke i Capitaler —, efter at det her foreliggende Lovforslag er vedtaget fuldstændig uforandret. Jeg troer mig altsaa berettiget til at betragte Spørgsmaalet om, hvorvidt en Op-løsning af selve den Familieformue, som nu

— jeg tør vel sige tilfældigtvis — berer i Sordegods, skal tilstedes, som fuldstændig aabent, det vil sige, aabent i den Forstand, at det kan afgjøres aldeles uopavirket af Grundlovsbudet. For at forebygge Misforstaaelse, vil jeg dog allerede nu bestemt udtale, at jeg meget vel veed, at der er meget forskellige Meninger om, hvilken Betydning, hvilken Værdi man overhovedet skal tillægge Familieformuens Bevarelse, og at jeg paa ingen Maade vil optræde som Forsvarer af Familieformuen som Institution. Det, som imidlertid bevæger mig til ubetinget ikke at kunne gaae ind paa det foreliggende Affnit af Loven, saaledes som det nu er affattet, er, at jeg finder det stridende imod min Retssbevidsthed at tilstede, at nulevende Personers private Interesse skal kunne kuldaste en af død Mand paa lovlig Maade tagen Disposition, som endog-saa, i de fleste Tilfælde idetmindste, ligefrem har erhvervet den daværende høieste Statsmyndigheds Sanction. Det forekommer mig, at en paa lovlig Maade tagen Disposition, som endog-saa har erhvervet kongelig Confirmation, altsaa Statsmagtens — jeg kunde fristes til at sige — Garanti, maa kun kunne kuldastes, naar høiere Samsundsinteresser kræve det, altsaa — om det maa være mig tilladt at bruge et Ord, som vel er nyt, men som allerede har faaet saa megen Borgerret, at det ikke kan misforstaaes —, naar Almeenvellet kræver det, men det forekommer mig fuldstændig utilstedeligt at tillægge Private, fordi deres egen Interesse tilfører det, en Ret til at kuldaste en paa lovlig Maade tagen og af Statsmyndigheden garanteret Disposition. Det er ikke alene stridende mod min Retssbevidsthed, men det forekommer mig ogsaa at kunne føre til meget beklagelige Consequenter, dersom man rokker ved den Tillid, som man hidtil har kunnet nære til, at lovlige Dispositioner vilde blive opretholdte ogsaa efter den Tid, da selve Disponenten kan staae som Værg for dem, og allermeest, naar endog-saa selve Statsmagten ved kongelig Confirmation saa at sige har